

Prognose: 2.400 danskere risikerer hver måned at miste deres dagpenge, når dagpengereformen slår igennem.

Analyseoverblik

- Regeringen har indgået en aftale med Enhedslisten om at forlænge dagpengeretten med op til et halvt år for de ledige, der i 2. halvår af 2012 rammes af de forringelser af dagpengereglerne, som den tidligere VK-regering indførte. Det betyder, at de nye dagpengeregler først får fuld effekt efter 31. december 2012.
- Ændringerne af dagpengereglerne betyder, at dagpengeperioden bliver halveret fra fire til to år, og at genoptjeningskravet bliver fordoblet fra et halvt til et helt år. Samtidig med at dagpengeperioden halveres, bliver det dobbelt så svært at genoptjene retten til at få dagpenge.
- For at vise konsekvenserne af dagpengereformen opgør AK-Samvirke hvert kvartal hvor mange der havde mistet dagpengene, hvis reformen allerede var fuldt indfaset. Det giver en unik indsigt i hvor mange, der risikerer at miste dagpengeretten efter 31. december 2012.
- Analysen viser, at hvis dagpengereformen allerede havde været gennemført, ville der i de første tre kvartaler af 2011 i gennemsnit have været 2.396 ledige, der hver måned mistede deres dagpengeret.
- Oven i de 2.400 ledige vil der hver måned i første halvår af 2013 være mindst 1.000 ledige yderligere, der mister dagpengeretten. Det er de ledige, der fik gavn af det ekstra halve år regeringen midlertidigt forlængede dagpengeperioden med, men som det ikke lykkedes at finde et arbejde i det halve år.
- Selvom LO a-kasserne "kun" repræsenterer 53 pct. af alle ledige a-kassemedlemmer, kom hele 63 pct. af dem, der passede den nye to-årsgrænse i de første tre kvartaler af 2011, fra en LO a-kasse.
- De a-kasser, der er mindst berørt, er FTF a-kasserne. FTF-a-kasserne har 10 pct. af alle ledige a-kassemedlemmer. Men det er kun 4 pct. af dem, der de seneste tre kvartaler passede to års ledighed, der kommer fra FTF a-kasserne.
- Andelen af ledige der passede to års ledighed er markant størst for de 50-59-årige.

Baggrund for analysen

Nye regler forkorter dagpengeperioden

De nye dagpengeregler er vedtaget således, at de ville være fuldt ud implementeret den 2. juli 2012. Ændringerne betyder, at dagpengeperioden forkortes fra 4 til 2 år, samtidig med, at arbejdskravet for at få en ny (nu toårig) dagpengeperiode bliver fordoblet.

Siden vedtagelsen af disse forringelser af dagpengeforsikringen er der dog mellem Enhedslisten og den nuværende regering opnået enighed om, at forlænge dagpengeperioden midlertidigt.

Således forlænges dagpengeperioden med op til et halvt år for alle forsikrede ledige, der opbruger dagpengeretten i 2. halvår 2012. Den midlertidige forlængelse omfatter også ledige, der er blevet ledige efter 1. juli 2010¹.

Foringelserne af dagpengereglerne er således fuldt indfaset efter 31. december 2012. Herefter mister man dagpengeretten, hvis man har været ledig i to år. En lille del af disse ledige vil kunne modtage kontanthjælp. Men flertallet vil ikke kunne modtage kontanthjælp, fordi de har en ægtefælle, der har indtægt, eller fordi de har en formue på over 10.000 kr.

Analysen viser konsekvenserne af dagpengereformen

For at følge udviklingen har AK-Samvirke valgt at vise hvor mange arbejdsløse, der hver måned ville have opbrugt deres dagpengeret, hvis de nye regler allerede havde været gældende i dag.

Analysen giver derfor unik indsigt i, hvad konsekvenserne af dagpengereformen bliver, når den er endeligt implementeret.

AK-Samvirke følger kvartalsvist op på udviklingen.

Early warning

Tallene kan bruges som en indikator på, hvad konsekvenserne af reformen bliver. Det bliver dermed også et slags "early warning" system til beslutningstagere og politikere, så de kan nå at reagere, hvis antallet af ledige, som risikerer at falde ud over dagpengekanten, løber løbsk.

¹ Aftale mellem regeringen og Enhedslisten om: Bedre vilkår for ledige (19. november 2011)

1.500 til 2.000 ledige vil sandsynligvis miste dagpengene hver måned fra januar 2013

Analysen viser, at 2.400 ledige i gennemsnit hver måned passerede 2 års dagpengeklip i de første tre kvartaler af 2011. Og der er desværre ikke udsigt til en bedre beskæftigelsessituation, når forkortelsen af dagpengeperioden får fuld effekt efter 31. december 2012.

Det faktiske antal, der hver måned vil miste dagpengeretten vil dog formenligt være lavere end 2.400. Nogle vil blive redet på målstregen, fordi de intensiverer og udvider deres jobsøgning eller fordi, de får intensiv hjælp fra a-kasser eller jobcentre.

Antallet af ledige stillinger er imidlertid det laveste, siden man via Jobnet begyndte at måle det i 2004. Derudover viser Det Økonomiske Råds seneste prognose, at ledigheden vil stige yderligere i 2012 og 2013.

AK-Samvirke skønner derfor, at antallet, som faktisk vil miste dagpengeretten kommer til at ligge på mellem 1.500 til 2.000 ledige pr. måned.

Oven i vil der hver måned i første halvår af 2013 være mindst 1.000 ledige yderligere, der mister dagpengeretten. Det er de ledige, der fik gavn af det ekstra halve år regeringen midlertidigt forlængede dagpengeperioden med, men som det ikke lykkedes at finde et arbejde i det halve år.

Det giver et midlertidigt pusterum, at regeringen sammen med Enhedslisten har valgt at forlænge dagpengeperioden for dem, der falder for 2-årsgrænsen i 2. halvår af 2012.

Men denne forlængelse er primært en udsættelse og ikke en løsning. Efter 31. december 2012 vil stramningerne slå igennem med fuld kraft.

I gennemsnit passerede ca. 2.400 ledige hver måned 2 års dagpengeklip de tre første kvartaler i 2011

I Figur 1 viser de grønne søjler, hvor mange ledige, der hver måned passerede 2 års dagpengeklip.

Det fremgår, at det var mellem 2.169 og 2.939 ledige fra januar til september 2011.

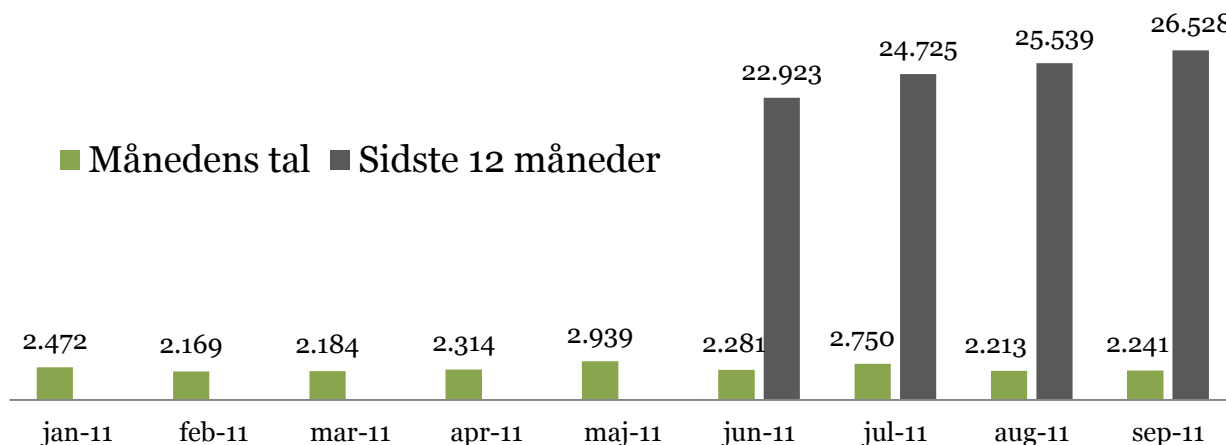
- I gennemsnit passerede 2.396 ledige pr. måned 2 års dagpengeklip i de første tre kvartaler af 2011.

De sorte søjler i figur 1 viser, hvor mange der de sidste 12 måneder har passeret 2 års dagpengeklip.

Grunden til at de mørke søjler først begynder i juni 2012 er, at optællingen først startede i juli 2010. Det er derfor først muligt at få et tal på årsplan fra og med juni 2011.

For september 2011 kan man se, at der i de sidste 12 måneder har været godt 26.500 ledige, der passerede 2 års dagpengeklip. De havde mistet deres dagpenge, hvis de nye regler var implementeret.

Figur 1: Antal ledige der passerede 2 års dagpengeklip

Kilde: AK-Samvirke på baggrund af opgørelser fra AE

63 pct. af dem der passerer 2 års dagpengeklip er fra LO a-kasser

I den første kolonne i Tabel 1 kan man se, hvor mange der gennemsnitligt pr. måned passerede 2 års dagpengeklip i alle a-kasser, i de første tre kvartaler af 2011.

Det fremgår af tabellen, at LO a-kasserne i alt havde et gennemsnit på 1.500 medlemmer pr. måned, der passerede 2 års dagpengeklip, i de første tre kvartaler af 2011.

Det er 63 pct. af det samlede antal, der i samme periode passerede 2 års dagpengeklip (se kolonne 2). Og dette er til trods for, at LO a-kasserne "kun" har 53 pct. af samtlige ledige dagpengeforsikrede (se kolonne 3).

De a-kasser der er mindst berørt, er FTF a-kasserne. FTF a-kasserne havde i alt 103 medlemmer pr. måned der passerede 2 års dagpengeklip, i de første tre kvartaler af 2011.

FTF a-kasserne har 10 pct. af alle ledige a-kassemedlemmer. Men det er kun 4 pct. af de ledige, der de første tre kvartaler af 2011 passerede 2 års dagpengeklip, der kommer fra FTF a-kasserne.

Ser man på de enkelte a-kasser, er det 3F's A-kasse, hvor der er klart flest – i gennemsnit 825 ledige pr. måned - der i de første tre kvartaler af 2011 passerede 2 års dagpengeklip. Det svarer til 34 pct. af alle ledige, der i perioden passerede 2 års dagpengeklip. Dette er til trods for, at 3Fs A-kasse kun har 23 pct. af samtlige ledige a-kassemedlemmer.

Danske Sundhedsorganisationers A-kasse er den a-kasse, der er mindst ramt. Under 10 medlemmer ramte hver måned i perioden 2 års dagpengeklip.

Tabel 1: Antal ledige der passerede 2 års dagpengeklip fordelt på a-kasser

	<i>Gennemsnit pr. måned de første tre kvartaler i 2011</i>	<i>Andel af alle, der passerede 2 års dagpengeklip</i>	<i>A-kassens andel af alle forsikrede ledige</i>
LO-relateret			
Byggefagenes A-kasse	36	2%	1%
Fag og Arbejde (FOA)	90	4%	6%
Faglig Fælles A-kasse (inkl. TIB)	825	34%	23%
Funktionærer og Servicefag	14	1%	1%
Metalarbejdernes A-kasse	143	6%	4%
Handel og Kontorfunktionærer (HK)	232	10%	11%
Fødevareforbundet (NNF)	35	1%	1%
Socialpædagoger (SLA)	10	0%	1%
Teknikernes A-kasse	59	2%	2%
El-Faget	23	1%	1%
Min A-kasse	33	1%	1%
LO-relateret i alt	1.500	63%	53%
FTF-relateret			
Børne- og Ungdomspædagoger (BUPL-A)	15	1%	2%
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)		0%	1%
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	62	3%	4%
Lærernes a-kasse	22	1%	2%
FTF-relateret i alt	103	4%	10%
AC-relateret			
Akademikere (AAK)	56	2%	4%
Magistre (MA)	48	2%	3%
Ingeniører (IAK)	38	2%	2%
Økonomer (CA)	24	1%	2%
Journalistik, Kommunikation, Sprog	32	1%	1%
AC-relateret i alt	198	8%	12%
Andre			
Business Danmarks A-kasse	19	1%	1%
Det Faglige Hus - A-kasse	87	4%	4%
Frie Funktionærer (FFA)	18	1%	1%
Kristelig A-kasse	278	12%	11%
Ledernes A-kasse	45	2%	2%
DANA	27	1%	1%
ASE	92	4%	5%
Andre i alt	565	24%	26%
Uoplyst			
Samlet	2.396	100%	100%

Kilde: AK-Samvirkes egne beregninger på baggrund af opgørelser fra AE og DST

Grå farve betyder under 10 der ikke må offentliggøres

725 seniorer passerer hver måned 2 års dagpengeklip

I tabel 2 kan man se et gennemsnit for, hvor mange der hver måned passerede 2 års dagpengeklip fordelt på alder. Gennemsnittet er baseret på de første tre kvartaler af 2011. Tallene fremgår af den første kolonne.

Af tabellen fremgår det, at det er de 50-59 årige, der er hårdest ramt. Gennemsnitligt passerede 725 ledige i denne aldersgruppe hver måned 2 års ledighed.

I anden kolonne kan man se aldersgruppens andel af alle, der passerede 2 års dagpengeklip. Her fremgår det, at andelen blandt 50-59 årige udgør 30 pct. Dette er til trods for, at denne gruppes andel af alle ledige "kun" udgør 24 pct. Andelen af 50-59 årige er dermed overrepræsenterede.

Tabel 2: Antal personer, der fra januar til september 2011 passerede to års dagpengeklip

	<i>Gennemsnit pr. måned de første tre kvartaler</i>	<i>Andel af alle, der passerede 2 års dagpengeklip</i>	<i>Aldersgruppens andel af alle forsikrede ledige</i>
Under 30 år	276	12%	20%
30-39 år	602	25%	27%
40-49 år	664	28%	25%
50-59 år	725	30%	24%
Over 60 år	129	5%	4%

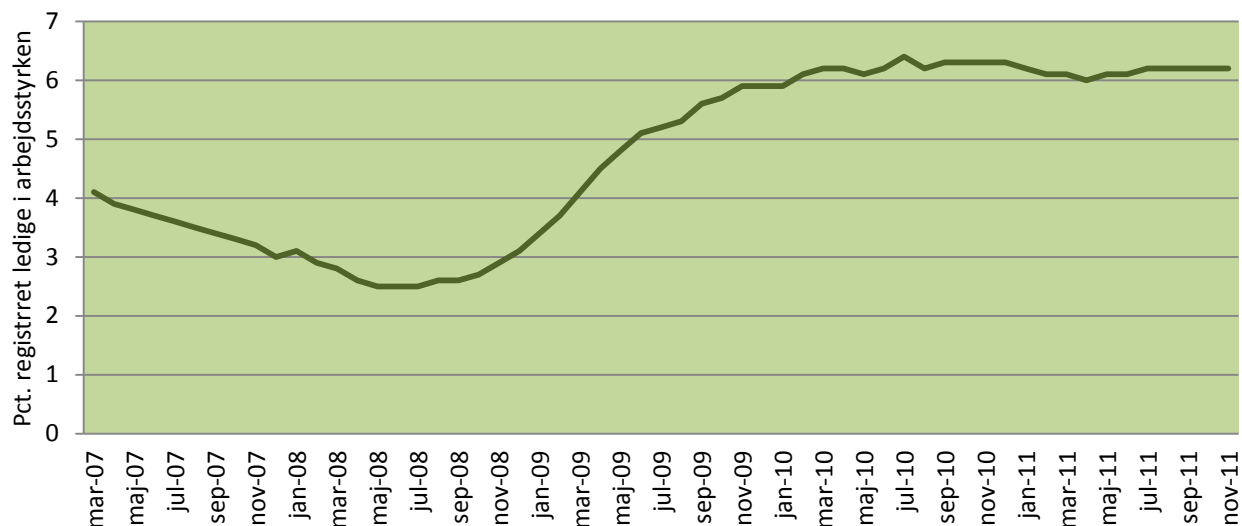
Kilde: AK-Samvirkes egne beregninger på baggrund af opgørelser fra AE og DST

Antallet, der passerede 2 års dagpengeklip, fordelt på kommuner, fremgår af bilag a.

Fortsat intet træk i skorstenen

Der er ingen tegn på, at Danmark foreløbigt vil opleve nedgang i ledigheden. Ser man på bruttoledigheden, har den ligget på over 6 pct. siden februar 2010. Dette kan ses i figur 2.

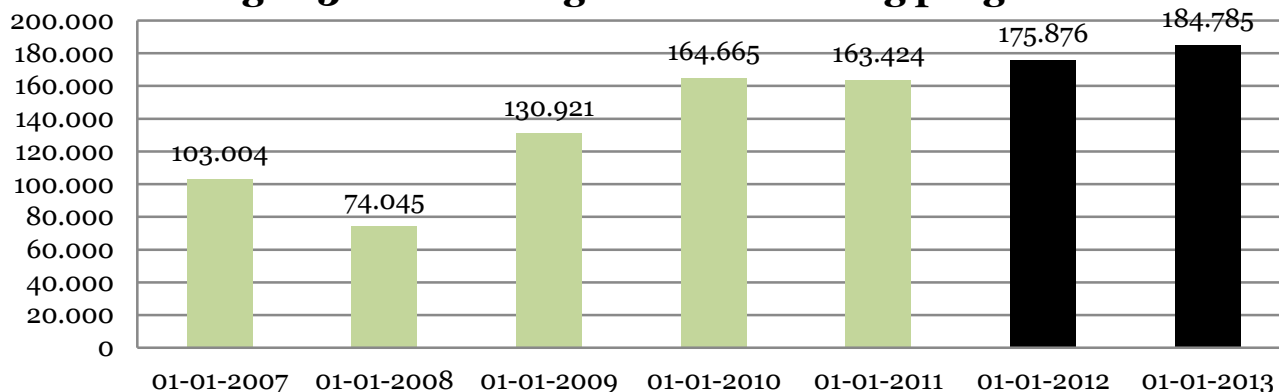
Figur 2: Bruttoledige (sæsonkorrigerede)

Kilde: DST

I figur 3 ses udviklingen i bruttoledigheden samt Det Økonomiske Råds prognose for udviklingen i ledigheden i 2012 og 2013 (sorte søjler). Som det ses, forventer de at ledigheden stiger både i 2012 og 2013.

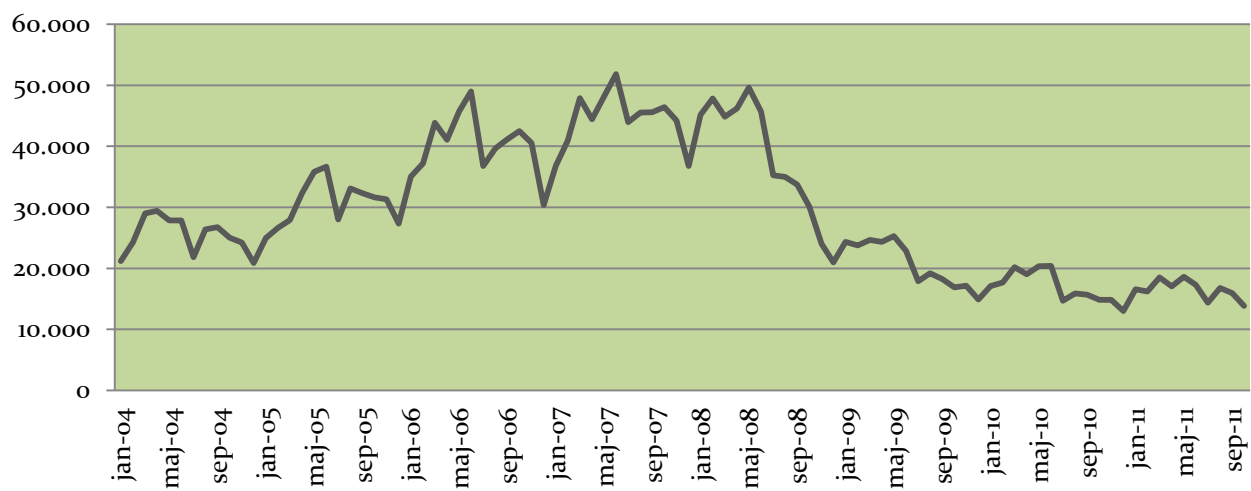
Figur 3: Bruttoledige - faktiske tal og prognose

Kilde: Det Økonomiske Råd

I figur 4 kan man se, at antallet af stillinger i Jobnet er stagneret på et historisk lavt niveau. Antallet af stillinger har siden juli 2010 ligget på under 20.000. I 2007 og 2008 var antallet et par gange oppe og ramme ca. 50.000 ledige stillinger.

Figur 4: Ledighedsindikator - Antal stillinger i Jobnet

Kilde: Jobindsats

Boks 1: Baggrund

Forringelser

Dagpengeperioden blev fra 1. juli 2010 nedsat fra fire til to år. Samtidig blev genoptjeningskravet fordoblet fra 26 til 52 uger fra 1. juli 2012. Det vil føre til, at flere fremover mister retten til dagpenge end hidtil. Det vil specielt blive et problem for de mange ledige, der efterfølgende ikke er berettiget til kontanthjælp, og derved helt mister et økonomisk forsørgelsesgrundlag.

Tilføjelse til ordningen: Aftale mellem regeringen og Enhedslisten

Den nye socialdemokratiske ledet regering har indgået en aftale med Enhedslisten om at udskyde den endelige implementering af forringelserne af dagpengereglerne, som den tidligere regering har fået indført. Det betyder, at de nye regler er endeligt implementeret fra januar 2013.

Opfølgning

Det er vigtigt at have nøgletal, der kan give et overordnet, såvel som et detaljeret, indblik i, hvor mange der fremover vil nærme sig et forbrug på to års dagpenge og derved ryge ud af dagpengesystemet. Disse nøgletal har dog ikke tidligere været tilgængelige, hvorfor AK-Samvirke har indgået et samarbejde med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) om at udarbejde nøgletal som viser, hvor mange dagpenge ledige har brugt, og dermed også hvor mange de har tilbage.

Forklaring af overgangsordningen

Fra at have ret til dagpenge i fire år inden for en periode på seks år, ændres reglerne, så man har ret til dagpenge i to år inden for en periode på tre år, fra og med 1. juli 2010.

Loven implementeres på en sådan måde, at alle der havde *mere* end to års dagpenge tilbage før 1. juli 2010 "nulstilles" til præcist at have to års dagpenge tilbage pr. 1. juli 2010.

Eksempel: Hvis man pr. 1. juli 2010 havde brugt et års dagpenge, ville man fra 1. juli 2010 have ret til yderligere to års dagpenge.

Ledige, der før den 1. juli 2010 havde *mindre* end to års dagpenge tilbage, kan opbruge deres ret til fire år og er derefter underlagt de nye regler om kortere dagpengeperiode og en længere genoptjeningsperiode.

Eksempel: Hvis man pr. 1. juli 2010 havde brugt tre års dagpenge, ville man fra 1. juli 2010 kun have et års dagpenge tilbage.

Ordforklaringer

Dagpengeperiode: Et år opdeles i 52 dagpengeklip, svarende til 52 kalenderuger. Dermed havde man med den gamle ordning ret til en dagpengeperiode på 4 år x 52 dagpengeklip = 208 dagpengeklip. Med den nye ordning har man ret til 2 år x 52 dagpengeklip = 104 klip.

Dagpengeklip: Et dagpengeklip er en kalenderuge, hvor der er udbetalt ydelse fra a-kassen. Aktivering tæller også med. Selvom, der evt. kun udbetales dagpenge for en dag i kalenderugen, forbruger man alligevel et helt klip.

Genoptjeningsperiode: For at starte forfra på en ny dagpengeperiode skal man i dag have arbejdet minimum 962 timer inden for de sidste tre år. Fra medio 2012 skal man have arbejdet 1924 timer, inden for tre år, for at genoptjene retten til dagpenge.

Ledighedsanciennitet: Er et udtryk for, hvor mange uger af dagpengeperioden en person har brugt i alt. Ledighedsancienniteten er derfor ikke nødvendigvis én kontinuert periode. En person kan derfor godt have været ledig i hhv. 12 uger i træk efterfulgt af beskæftigelse og så igen være ledig 18 uger i træk og indgå i kategorien 29-32 uger.

Ledighedsancienniteten baseres på, at a-kasserne skal genindplacere ledige, hvis de har genoptjent retten til dagpenge. Der kan således forekomme slør i tallene i det omfang, a-kasserne ikke genindplacerer folk rettidigt, inden der foretages datatræk til denne undersøgelse.

Kontakt:

Verner Sand Kirk eller Michel Klos/Troels Nipper Nielsen
Tlf: 2029 3283 Tlf: 3586 6605

Bilag: Antal ledige der passerede to års dagpengeklip fordelt på kommuner

Kommune	Gennemsnit pr måned de første tre kvartaler i 2011	Kommune	Gennemsnit pr måned de første tre kvartaler i 2011
Albertslund	16	Langeland	
Allerød		Lejre	
Assens	26	Lemvig	
Ballerup	15	Lolland	25
Billund		Lyngby-Taarbæk	11
Bornholm	18	Læsø	
Brøndby	16	Mariagerfjord	23
Brønderslev	20	Middelfart	17
Dragør		Morsø	14
Egedal		Norddjurs	16
Esbjerg	38	Nordfyn	19
Fanø		Nyborg	17
Favrskov	16	Næstved	34
Faxe	14	Odder	
Fredensborg	10	Odense	105
Fredericia	23	Odsherred	15
Frederiksberg	37	Randers	51
Frederikshavn	39	Rebild	11
Frederikssund	14	Ringkøbing-Skjern	25
Furesø	11	Ringsted	15
Faaborg-Midtfyn	27	Roskilde	25
Gentofte	16	Rudersdal	10
Gladsaxe	19	Rødovre	15
Glostrup	10	Samsø	
Greve	18	Silkeborg	41
Gribskov	11	Skanderborg	17
Guldborgsund	22	Skive	28
Haderslev	26	Slagelse	44
Halsnæs	12	Solrød	
Hedensted	20	Sorø	10
Helsingør	25	Stevns	
Herlev		Struer	13
Herning	42	Svendborg	28
Hillerød	13	Syddjurs	15
Hjørring	40	Sønderborg	33
Holbæk	26	Thisted	17
Holstebro	28	Tønder	18
Horsens	50	Tårnby	18
Hvidovre	16	Vallensbæk	
Høje Tåstrup	30	Varde	14
Hørsholm		Vejen	13
Ikast-Brande	24	Vejle	44
Ishøj	13	Vesthimmerland	16
Jammerbugt	20	Viborg	42
Kalundborg	17	Vordingborg	19
Kerteminde	12	Ærø	
Kolding	40	Aabenraa	30
København	268	Aalborg	93
Køge	24	Århus	118
		I alt	2.396

Kilde: AK-Samvirke på baggrund af opgørelser fra AE. Grå celler=tal under 10 der ikke må offentliggøres.